

Kursplan

Fakulteten för teknik

Institutionen för fysik och elektroteknik

1YL015 Att bedöma och värdera yrkeskunskap, 15 högskolepoäng

Assessment and evaluation of professional skill, 15 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2021-09-06.

Reviderad 2025-08-27. Revidering av provmomenten.

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2026.

Förkunskaper

1YL001 Skolans och yrkesutbildningens historia, värdegrund och samhällliga villkor, 15hp, 1YL002/1YL012 Yrkesläraren och eleven, 15 hp, 1YL003 Yrkeslärande, kunskapsutveckling och specialpedagogik 15 hp eller motsvarande ska vara godkända.

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i kursen 1YL004 Yrkeskunnande och yrkesdidaktik i arbetsliv och skola, 15 hp eller motsvarande ska vara genomförd.

Mål

Utbildningsvetenskaplig kärna 6 hp

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- analysera, dokumentera, bedöma och betygsätta elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål samt informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare

- reflektera kring vuxnas lärande i relation till yrkesutbildning
- identifiera särdragen hos sin egen praktiska kunskap i analogi med exempel från andra yrken samt ansluta detta till ett yrkesdidaktiskt sammanhang
- identifiera och vidareutveckla kompetens kring ledarskapsfrågor som berör utveckling och genomförande av undervisning

Verksamhetsförlagd utbildning 9 hp

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling
- utgå från elevers kunskaper och erfarenheter för att skapa förutsättningar att stimulera varje elevs lärande och utveckling
- definiera ytterligare behov av kunskap för att vidareutveckla sin kompetens både i yrkesämnet och i det pedagogiska arbetet

Innehåll

Professionsbas och professionell progression

I denna kurs vävs de studerandes kunskaper från tidigare kurser samman och fördjupas. I fokus är lärarens arbete i möte och samspel med elever och kollegor. Områden som bedömning och betygsättning vidareutvecklas och omsätts i planering och genomförande av undervisning liksom i ett projekt där planering, genomförande och utvärdering/uppföljning är i fokus. Kursen betonar också vikten av en helhetssyn på varje elev, såväl ungdomar som vuxna, och dess utbildning. I kursen beaktas särskilt det som rör vuxnas lärande. Som yrkeslärare är det av avgörande betydelse att i undervisningen möta den enskilde eleven och utgå ifrån denne där han/hon befinner sig lika väl som det är av stor vikt att utveckla självkänedom och hitta sin egen roll som lärare.

Yrkeslärarens kunnande problematiseras genom att sättas i relation till andra yrkesgruppers praktiska yrkeskunnande och den studerande får reflektera kring sitt eget lärande till ett yrke. En relevant fråga är också hur studenten använder sitt eget yrkeskunnande i undervisningssituationen med såväl unga som vuxna elever. Genom att se likheter och skillnader mellan olika verksamheter och yrkesroller utvecklas och fördjupas studenternas blick för det egna uppdraget, dess komplexitet, begränsningar och möjligheter. I kursen ges yrkesämnet en inplacering i ett vidare perspektiv t.ex. genom begrepp som lärare måste förhålla sig till i yrkesrollen så som teori/praktik, subjektivitet/objektivitet, individ/grupp, handledning/bedömning.

Huvuddelen av innehållsområdet kring professionsbas och professionell progression behandlas under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) vilken omfattar 9 hp (6 veckor på heltid). Den modell för planering, genomförande och utvärdering som används i samband med denna VFU gör det möjligt för den studerande att utgå ifrån sina tidigare erfarenheter, både inom grundyrket och inom utbildningssektorn samt från genomförande och utfall av tidigare VFU-perioder inom yrkeslärarprogrammet. Problemställningar av yrkesdidaktisk karaktär liksom frågor kring lärarens praktiska och tysta kunskap belyses och vävs in i de uppgifter och aktiviteter studenterna genomför i anslutning till VFU:n.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Kopplingen mellan lärarrollen, skolverksamheten och ett vetenskapligt arbetssätt är en viktig del av kursen. Beprövad erfarenhet och vetenskapligt förhållningssätt i samspel är utgångspunkt för utbildningen. Kursen bygger vidare på de studerandes tidigare kunskaper i vetenskapligt förhållningssätt och deras förmåga att tillämpa projektmetodik i lärandesituationer och skolutvecklingsarbete fördjupas. Former för utvärdering och uppföljning av undervisning och pedagogisk verksamhet integreras i det projekt som genomförs under kursen.

Undervisningsformer

Undervisningen bedrivs i form av verksamhetsförlagd utbildning, föreläsningar, handledning och seminarier. Individuellt arbete och samarbete mellan kursdeltagarna utgör grunden för lärandet. Obligatorisk närvaro förekommer under den verksamhetsförlagda utbildningen. Undervisningen bedrivs på svenska.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Den utbildningsvetenskapliga kärnan examineras genom två skriftliga rapporter om vardera 3 hp (U-VG) som även redovisas muntligt vid seminarium.

Den verksamhetsförlagda utbildningen examineras i samråd med VFU-lärare ute i verksamheten. Förmågan att omsätta kunskaper till lämplig handling, i förhållande till elever och skolans uppdrag prövas, tillsammans med skriftliga inlämningar om sammanlagt 9 hp (U-VG)

Den som har underkänts på VFU har rätt att genomföra VFU ytterligare en gång.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:

1YL005, 15 hp

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter och dylikt bekostas av den enskilde studerande.

Student som har underkänts i den praktiska delen har rättighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två

examinationstillfällena redan förbrukats. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att elevens säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på kursen och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Berg, Gunnar, Sundh, Frank & Wede, Christer (red.) (senaste upplagan). Lärare som ledare: I och utanför klassrummet. Lund: Studentlitteratur. (60 av 400 s.)

Fejes, Andreas, Muhrman, Karolina, & Nyström, Sofia (senaste upplagan). Om vuxenutbildning och vuxnas studier: en grundbok. Lund: Studentlitteratur (377 s.)

Henning Loeb, Ingrid & Korp, Helena (red.) (senaste upplagan). Lärare och lärande i yrkesprogram och introduktionsprogram. Lund: Studentlitteratur. (17 av 232 s.)

Korp, H. (2011). Kunskapsbedömning: vad, hur och varför. Myndigheten för skolutveckling. Forskning i fokus nr 13. Tillgänglig via Skolverkets webbsida (134 s.)

Köpsén, Susanne. (Red.) (senaste upplagan). Lära till yrkeslärare. Lund: Studentlitteratur. (50 av 224 s.)

Lundahl, Christian. (senaste upplagan). Bedömning för lärande. Lund: Studentlitteratur. (208 s.)

Skolverket (2011). Bedömning i yrkesämnen: dilemman och möjligheter. Stockholm: Fritzes. (35 s.)

Skolverket (2011). Läroplan för gymnasieskolan. Tillgänglig på internet.

Skolverket (2012). Läroplan för vuxenutbildningen. Tillgänglig på internet.

Skolverket (2011). Ämnesplaner och kurser i gymnasieskolan. Tillgänglig på internet.

Åberg, Sven (2008). Spelrum: om paradoxer och överenskommelser i musikhögskollärares praktik. Stockholm: Dialoger. (45 av 193) Tillgänglig på internet

Vetenskapliga artiklar tillkommer

Referenslitteratur

Carlström, Inge & Carlström Hagman, Lena-Pia (2007). Metodik för utvecklingsarbete och utvärdering. Lund: Studentlitteratur. (447 s.)

Gustavsson, Anders. Måhl, Per. & Sundblad, Bo. (senaste upplagan). Betygsättning: en handbok. Stockholm: Liber. (312 s.)

Skolverket (2011). *Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisning* (SKOLFS 2011:149).

Tsagalidis, H. (2008). *Därför fick jag bara godkänt: bedömning i karaktärsämnen på HR-programmet*. Stockholm: Pedagogiska institutionen, Stockholms universitet (222 s.)